

17/2006. (III. 31.) KvVM rendelet

a Dévaványai, a Vértesi Tájvédelmi Körzet, a Balatonkenesei tátorjános Természetvédelmi Terület bővítéséről, valamint a Bodrogszegi Várhegy és Szendrőládi-rét természeti terület védetté nyilvánításáról és természetvédelmi kezelő megnevezéséről szóló 6/1990. (VI. 18.) KÖM rendelet módosításáról

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § *b*) pontjában kapott felhatalmazás alapján - a 36. §-ának (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően - a következőket rendelem el:

1. § (1) A Dévaványai, a Vértesi Tájvédelmi Körzet, a Balatonkenesei tátorjános Természetvédelmi Terület bővítéséről, valamint a Bodrogszegi Várhegy és Szendrőládi-rét természeti terület védetté nyilvánításáról és természetvédelmi kezelő megnevezéséről szóló 6/1990. (VI. 18.) KÖM rendelet (a továbbiakban: R.) 5. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az (1) bekezdésben védetté nyilvánított terület természetvédelmi kezelését a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, a (2) bekezdésben védetté nyilvánított terület természetvédelmi kezelését az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, mint természetvédelmi kezelő látja el.”

(2) Az R. 5. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A (2) bekezdésben védetté nyilvánított terület természetvédelmi kezelési tervét e rendelet 3. számú melléklete tartalmazza.”

2. § Az R. e rendelet *mellékletével* egészül ki.

3. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Melléklet a 17/2006. (III. 31.) KvVM rendelethez

A Szendrőládi-rétek Természetvédelmi Terület kezelési terve

1. Gyakorlati természetvédelmi célkitűzések

- A magyar nőszirm (*Iris aphylla subsp. hungarica*) egyik jelentős magyarországi állományának megőrzése, a populációnak - és más védett természeti értékeknek - otthont adó élőhelyek, valamint a terület élettelen természeti, táji értékeinek megóvása.

- A természetes regenerációs folyamatok feltételeinek biztosítása, a természetes szerkezetű és összetételű (idegenhonos fajok jelenlététől mentes) növénytakaróval fedett terület megőrzése, illetve kialakítása.

2. Természetvédelmi stratégiák

- A jelenlegi területhasználat változtatásának tilalma, a terület kizárólag természetvédelmi kezelési beavatkozásokkal érintett területként való távlati fenntartása.

- A terület legfőbb természeti értéke (magyar nőszirm), valamint további védett növény- és állatfajok védelme élőhely-védelmi beavatkozások útján.

- A magyar nőszirmnak otthont adó gyepeken és a bánya sziklás oldalán a cserjésedés szabályozása.
- Idegenhonos fajok eltávolítása a területről.
- Egyéb gazdálkodási célzatú tevékenység végzésének tilalma.
- A területet érintő mindennemű tevékenységet (területhasználat, látogatás, bemutatás stb.) a természetvédelmi célkitűzéseknek kell alárendelni, illetve azokkal összhangban kell végezni.
- A terület táji értékei védelmének biztosítása a tájkép-átalakítással járó tevékenységek teljes tiltásával.
- Minimális természetvédelmi infrastruktúra kiépítése és fenntartása.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások, tilalmak

3.1. Művelési ághoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Gyeppek kezelése

- A magyar nőszirm élőhelyén meg kell akadályozni a gyepek erőteljes cserjésedését. Háromévente ellenőrizni kell a cserjésedés mértékét és szükség esetén szelektív cserjeirtást kell végezni.
- Az idegenhonos fajok előforduló, illetőleg újonnan megjelenő egyedeit el kell távolítani a területről. Háromévente ellenőrizni kell a területet, és szükség esetén elvégezni az irtást. Az irtás során előnyben kell részesíteni a mechanikai védekezést, de az akácsarjak visszaszorítása érdekében 3-4 éven keresztül gondoskodni kell a rendszeres vegyszeres kezeléssel is.
- A felhagyott bánya fölötti egykori gyepterületen a már megindult spontán erdősülés feltételeit kell biztosítani, e helyen távlatilag a természetes (vegyeskorú, elegyes) tölgyerdő kialakulásának kell teret engedni.
- A cserjeirtási és fakivágási munkákat csak vegetációs időszakon kívül, téli időszakban (december 1.-február 28.), fagyott és hóval borított talajon lehet elvégezni.

3.1.2. Kivett területek kezelése

- Az egykori bányaudvar területén, illetve a bánya falán erőteljesebb, a fokozottan védett faj állományát veszélyeztető mértékű cserjésedés esetén kisebb erélyű, szelektív cserjeirtást kell végezni. A cserjeirtás során el kell távolítani az esetlegesen megjelent idegenhonos fafajok sarjait, illetve magoncáit is.

3.2. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.2.1. Fajok védelme

- A magyar nőszirm virágzásának időszakában (április 15.-május 30.) a Természetvédelmi Őrszolgálat fokozott jelenléttel (legalább 2-3 naponkénti ellenőrzéssel) gondoskodik az állomány megóvásáról.
- A védett növényfajok megóvása (a taposási és a rágási kár megelőzése) érdekében a területen a nagyvadfajok létszámapasztása - különös tekintettel a vaddisznóra és az őzre - a körzettervben, illetve a terület vonatkozásában az üzemtervben és az éves tervben meghatározottak szerint történik.

3.2.2. Látogatás

- A tervezési terület korlátozottan, a védett földtani alapszelvény és a felszíni természeti értékek szakmai bemutatása céljából, a magyar nőszirmo populációt nem veszélyeztető módon - létszám- és útvonal-korlátozással - látogatható. A látogatáshoz minden esetben szükséges a természetvédelmi kezelő előzetes hozzájárulása. A bemutatási tevékenységnek csak szakmai célja lehet, turisztikai célpontként a terület nem nevesíthető.

- A terület idegenforgalmi, üdülési és rekreációs célokat nem szolgálhat, ilyen jellegű fejlesztés (pl. turistaút vagy kilátópont kiépítése) tilos.

3.2.3. Kutatás, vizsgálatok

- A terület élővilágának folyamatos nyomon követésére munkatervet kell készíteni (monitoring), az ebből fakadó feladatokat folyamatosan el kell látni. A folyamatos nyomon követésnek ki kell terjednie az élőhelyi változásoknak, az adventív növényfajok jelenlétének, valamint a magyar nőszirmo populáció mennyiségének és virágzásának vizsgálatára.

- Biztosítani kell a védett földtani alapszelvény részletes tudományos kutatásának lehetőségét, illetve feltételeit.

- A kezelési, monitoring és ellenőrzési feladatok ellátása során - folyamatos kutatással, adatgyűjtéssel - megszerezni kell valamennyi archív és új adatot (természetföldrajzi, tájtörténeti, biotikai adatok, antropogén hatások, fényképek, térképek stb.).

3.2.4. Terület- és földhasználat

- Új építmény (épület, kerítés, lépcső, támfal út, légvezeték, földkábel, közművek stb.) létesítésére irányuló építési tevékenység tilos.

- A területen korábban megszüntetett külszíni bányaművelés (kőfejtés) újraindítása tilos.

3.2.5. Természetvédelmi infrastruktúra

- Az oktatást és bemutatást szolgáló minimális infrastruktúra létesítése és fenntartása csak a terület délnyugati oldalán levő egykori bányaudvar szélén lehetséges.

- A terület határán található hatósági tájékoztató táblák fenntartásáról folyamatosan gondoskodni kell.